

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

52. Väversunda kyrka, Dals hd.

Pl. XVIII. Fig. 4. (B. 921.)

Litteratur: B. 872, 921; L. 1661; W. 188; *Ransakning* 1667—84; Wiedes teckning i VHAA; P. A. Säve, *Reseber.* 1861, s. 114; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1871, s. 113, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra* (1880), s. 2.

I *Ransakning* finnes om denna runsten följande uppgift: »Uthi wäfwersunna wapnhuusz döör ligger een steen med effterskrefne förnötte bookstäfwor, aff uth- och ingående folck, och kan man icke wäl weta, om ock icke någre bookstäfwor wid endarne äro af then påbygde muren fordolde».

Runstenen är en kalkhäll, som ligger som tröskelsten i yttre kyrkodörren, på kyrkans södra sida. Längden är 96 cm, bredden 52 cm. Slingans bredd är 11 cm.

Av ristningen är nu ytterst obetydligt i behåll, varför teckningarna i Bautil, som inbördes förete någon liten olikhet, äro huvudkällan för kännedomen om inskriften. Även Wiedes teckning visar mycket ringa del i behåll av den i Bautil tecknade ristningen.

Bautils första runa **i** uti **ir** finnes icke, men **r** är fullständigt i behåll. Därpå följer en punkt som skiljetecken, vilken saknas i Bautil men finnes hos Wiede. Av det följande **b[rupr]** finnes blott **b**, och även på detta är övre kännestrecket nästan bortnött. Därpå är intet synligt förrän kännestrecket till **u** i [**let**]u, som är fullt tydligt 5,5 cm nedifrån men synligt ytterligare 4 cm uppåt. Uti **letu** sakna båda teckningarna kännestrecket på **l**. Av radens sista stav äro 5 cm uppifrån skönjbara.

Den andra raden börjar i Bautil med **pena**, vars **p** är tämligen oskatt; av **e** finnes övre hälften med prick, såsom i B. 872, varemot B. 921 har **t**. Av **t n** i **pena** finnes blott 3 cm uppifrån, varefter inskriften är utnött till *** o** i **ioril**, vars **r** ock är i behåll så när som på toppen och foten av kännestrecket, och därefter följa två stavar av **il**. På

ingendera finnas nu några kännestreck. Det är icke alldeles omöjligt, att den första haft kännestreck till **k**, möjligen ock varit **n**; den andra kan icke hava haft kännestreck på vänstra sidan.

Inskriften har alltså innehållit följande runor:

Begynnelse raden: — **ir** · **brupr** **letu** : **i** —

Slutraden: — **pena** **yfir** · **ioril** —

Det begynnande — **ir** måste vara slutet av nom. pl. mask. (**pe**)**ir**, som jämte **brupr** sammanfattat två eller flera föregående personnamn. Jfr Ög. 2 Orlanda (**pe**)**ir** : (**b**)**rupr** : **le[t]u**. Ett rätt ansenligt stycke fattas alltså i denna ända. Staven efter **letu** : har förmodligen tillhört **l** i ***le****kia** 'lägga', som troligen slutat raden och motsvarats i början av andra raden av det ***sten**, som måste tänkas framför **pena**. Av denna ända av stenen saknas sålunda jämförelsevis litet.

Till namnet **ioril** finnes eljest ingen motsvarighet bland nordiska namn, varför det torde vara felläst för **porkl** *porkil*, jfr **purkl** Ög. 32, vilket icke synes alldeles omöjligt, då en sänka löper i riktning av kännestreck till **✓ k**, eller möjligen för **poril**-, hörande till mansnamnet *pörils*, jfr gen. sing. **purils**(?) T 69 Trägården, Varnhems sn, Valle hd, Vgl., eljest **porkisl**, **porgisl**, **porkils**, **purhils** o. s. v.

Efter detta namn måste en beteckning hava följt av **Torkels** förhållande till de bröder, som läto lägga stenen; förmodligen var han deras fader.

Översättning: (X. och Y.), bröderna, läto (lägga) denna (sten) över **Torkel** (sin fader).